

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אליהו ברוכי

5979/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת הרוקחים (רכישת תרופות על ידי קטין מגיל 15), התשפ"ה–2025

הוספת סעיף 26 ב.1. בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א–1981¹, אחרי סעיף 26 א יבוא :

"הנפקת תכשיר 26.ב. (א) בסעיף זה –
מרשם לקטין

"הסכמה מדעת" – כמשמעותה בסעיף 14 לחוק
זכויות החולה, התשנ"ו–1996²;

"נציג" – הורהו של קטין או אפוטרופוס שמונה
לקטין לפי הוראות חוק הכשרות המשפטית
והאפוטרופסות, התשכ"ב–1962³;

"קטין" – מי שמלאו לו 15 שנים וטרם מלאו לו 18
שנים.

(ב) רוקח ינפק תכשיר מרשם לקטין שאינו בעל
המרשם בהסכמה מדעת של בעל המרשם, ואם בעל
המרשם הוא קטין אז בהסכמה מדעת של נציגו אף
ללא נוכחות נציגו, והכול למעט סם מסוכן
כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש],
התשל"ג–1973⁴, ולמעט תכשיר אחר שהשר קבע
בצו לעניין זה.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694.

² ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.

³ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), סבר רוקח כי הקטין אינו בעל בגרות או בשלות הנדרשת להבנת ההנחיות הרפואיות הנדרשות לשם שימוש בתכשיר, או כי בהנפקת התכשיר עלול להיגרם נזק עבור הקטין או אדם אחר, או כי בנסיבות העניין נדרשת נוכחות של בעל המרשם, ואם בעל המרשם הוא קטין – של נציגו, רשאי הוא להתנות את הנפקת התכשיר בנוכחות בעל המרשם או נציגו, לפי העניין.

(ד) רוקח שניפק תכשיר מרשם לקטין לפי הוראות סעיף קטן (ב), יתעד בפנקס המרשמים המתנהל לפי סעיף 29 כי התכשיר הונפק ללא נוכחות בעל המרשם או נציגו, לפי העניין, וכן יציין את האופן שבו ניתנה הסכמתו מדעת של בעל המרשם או נציגו.

דברי הסבר

צו הרוקחים (סיווג רעלים, רישומם והחזקתם), התשל"ג-1972, קובע כי רעל, כהגדרתו בצו האמור, לא ישווק לאדם שטרם מלאו לו 16 שנים. החוק מכיר בעניינים רבים בבגרותו של קטין, למשל בכל הנוגע להנפקת רישיון נהיגה, הקמת עסק רשמי, עבודה בשכר, פתיחת חשבון בנק והחזקת כרטיס אשראי. לפיכך, מוצע לאפשר מכירה של תכשיר מרשם לקטין כבר מגיל 15, בכפוף להסכמה מדעת של בעל המרשם, ואם בעל המרשם הוא קטין אז בהסכמה מדעת של נציגו שהוא בגיר. כדי למזער את הסכנה שבכך מוצע לקבוע כי הוראה זו לא תחול לעניין סם מסוכן כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, ועל תכשיר אחר ששר הבריאות קבע בצו לעניין זה. הצעת החוק מעניקה לרוקח שיקול דעת להחליט במקרים מסוימים להתנות את הנפקת התכשיר בנוכחות בגיר, למשל כאשר הוא סבור כי הקטין אינו בעל בגרות או בשלות מספיקים או כי בהנפקת התכשיר עלול להיגרם נזק. במקרה בו הונפק תכשיר לקטין ללא נוכחות בגיר, על הרוקח לציין זאת בפנקס המרשמים ולפרט את אופן מתן ההסכמה מדעת של הבגיר. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה גפני וקבוצת חברי הכנסת (פ/5686/25).

הצעת החוק זהה לפ/5686/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

י"ח בתמוז התשפ"ה (14.07.2025)